

ENERGIJOS GAMYBA IŠ ATLIEKŲ

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI
APIE VILNIAUS IR KAUNO KOGENERACINES JĖGAINES

1. Ar Lietuva turės naudos iš kogeneracinių jėgainių?

TAIP. Kogeneracinės jėgainės naudingos Lietuvai. Didžiausia vertė, kurią gaus Lietuva, pastačiusi atliekas naudojančias kogeneracines jėgaines, susideda iš trijų dalių:

- ✓ Sumažės sąvartynai
- ✓ Pigesnė šiluma vilniečiams ir kauniečiams
- ✓ Didesnė Lietuvos energetinė nepriklausomybė – pasigaminsime savo elektros energijos ir mažiau importuosime gamtinių dujų

2. Ar Lietuvai užteks atliekų?

TAIP. Oficialiai patvirtinti Aplinkos ministerijos specialistų skaičiavimai rodo, kad Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos kogeneracinėms jėgainėms Lietuvoje atliekų užteks. Ministerija prognozuoja, kad 2030 m. deginsime apie 30 proc. šalyje susidarantių komunalinių atliekų.

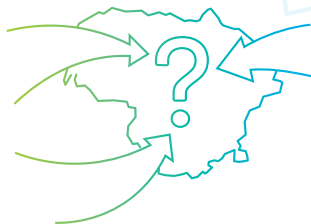
Šiandien deginame 5 kartus mažiau atliekų, nei danai. Kur jas dedame? O juk galėtume paversti energija!

Vienam šalies gyventojui per metus tenkančių atliekų panaudojimas, verčiant jas energija (2016 m. Eurostato duomenys):

- ✓ Danija – 400 kg
 - ✓ Švedija – 220 kg
 - ✓ Suomija – 280 kg
 - ✓ Estija – 180 kg
 - ✓ Olandija – 240 kg
 - ✓ **Lietuva – 77 kg**
- ✓ Prognozuojama, kad pastačius Vilniaus ir Kauno jėgaines bus sudeginama apie **170 kg** komunalinių atliekų vienam šalies gyventojui.

3. Ar atliekos bus importuojamos į Lietuvą iš užsienio?

NE. Vyriausybės nutarimu yra nustatyta, kad atliekas iš užsienio į Lietuvą importuoti yra draudžiama.

4. Ar Europos Komisija prieštarauja Kauno kogeneracinės jėgainės statybai?

NE. Europos Komisija niekada nėra išreiškusi prieštaravimo dėl Kauno kogeneracinės jėgainės statybų reikalingumo, o yra pažymėjusi, kad sprendimą priima pati Lietuva. Kauno jėgainei Europos Komisija finansavimo neskyrė, nes šioje jėgainėje, be komunalinių atliekų, bus naudojamos taip pat

pramoninės atliekos bei vandenvalos įrenginiuose susidarantis dumblas, todėl Struktūrinių fondų parama tokio tipo jėgainėms negalima. Europos Komisija yra skyrusi Struktūrinių fondų paramą Vilniaus kogeneracinei jėgainei, nes joje numatoma naudoti tik komunalines atliekas ir biokurą.

5. Ar kogeneracinės jėgainės pavojingos žmonėms?

NE. Abejose statomose jėgainėse bus įdiegti šiuolaikiški, pačius aukščiausius aplinkosauginius standartus atitinkantys dūmų valymo įrenginiai. Lygiai tokie patys įrenginiai naudojami Vakarų Europoje. Įrenginiai jau yra užsakyti ir gaminami patikimose, dešimtmečių patirtį turinčiose Prancūzijos ir Vokietijos įmonėse. Moderniausia įranga užtikrins, jog normatyviniai emisijų reikalavimai

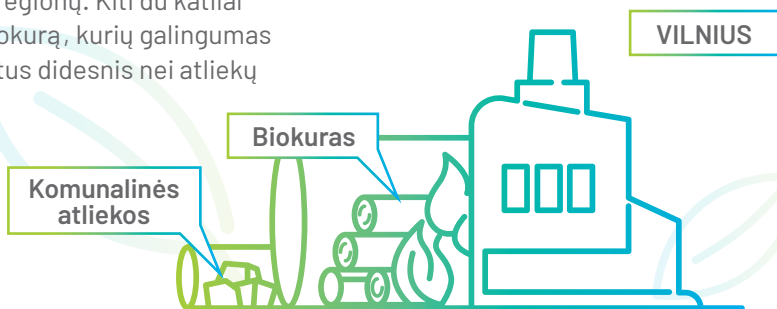
niekada nebus viršijami. Jėgainės suprojektuotos ir statomos taip, kad įvykus net ir mažiausiam gedimui, jos automatiškai bus sustabdomos. Tai leis užtikrinti, kad aplinkosauginiai reikalavimai nebus viršijami.

6. Koks kuras bus naudojamas Vilniaus kogeneracinėje jėgainėje?

Vienas naujos jėgainės, kuri dygsta šalia Gariūnų turgavietės, katilas naudos tik po rūšiavimo likusias ir perdirbti netinkamas komunalines atliekas, atvežamas iš Vilniaus ir Utenos regionų. Kiti du katilai naudos biokurą, kurių galingumas apie 3 kartus didesnis nei atliekų katilo.

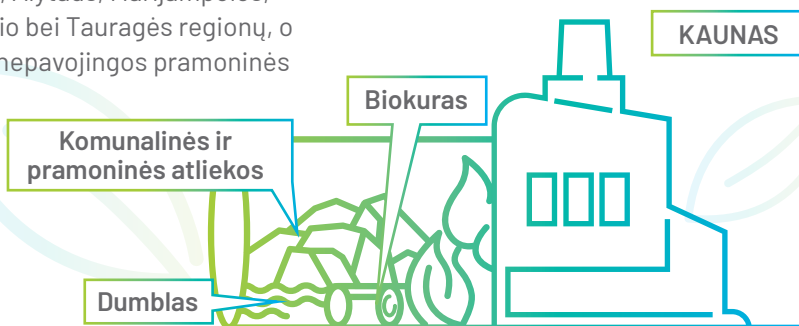
Šioje jėgainėje bus gaminama pigesnė šiluma vilniečiams ir elektros energija visos Lietuvos gyventojams. Jėgainė pradės veikti 2020 m. pradžioje.

7. Koks kuras bus naudojamas Kauno kogeneracinėje jėgainėje?

Kauno kogeneracinėje jėgainėje, kuri statoma Kauno LEZ, netoli Kauno oro uosto, bus naudojamos po rūšiavimo likusios ir perdirbti netinkamos komunalinės atliekos iš Kauno, Alytaus, Marijampolės, Panevėžio bei Tauragės regionų, o taip pat nepavojingos pramoninės

atliekos, pvz.: baldų, tekstilės ar statybų atliekos, biokuras ir dumblas iš vandens valymo įrenginių. Ši jėgainė pradės veikti 2020 m. viduryje.

8. Ar Vilniaus miesto komunalinės atliekos bus vežamos į Kauną?

Kauno jėgainės statybos vyksta taip, kaip buvo numatyta jos projekto plane. Jokių kitų sprendimų, dėl kurių reikėtų vežti atliekas iš Vilniaus į Kauną, nėra.

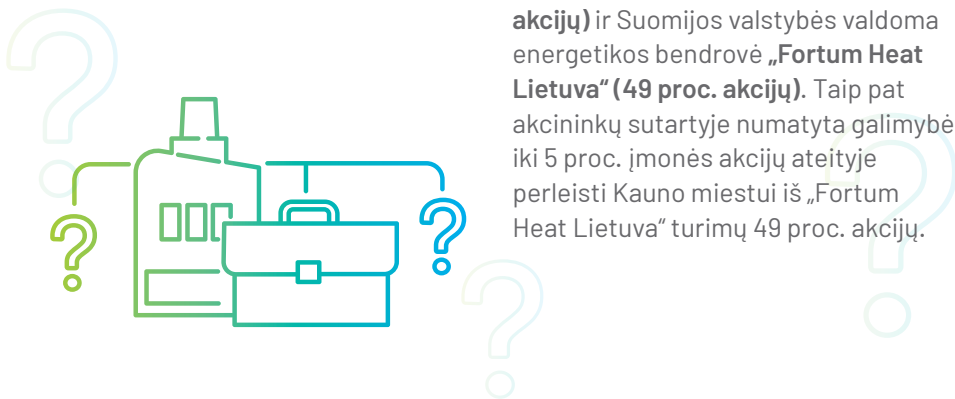
Kauno kogeneracinė jėgainė naudos ne tik Kauno, bet ir aplinkinių miestų – Alytaus, Panevėžio, Marijampolės ir Tauragės gyventojų atliekas ir tokiu būdu spręs tuose miestuose besikaupiančių atliekų sąvartynų problemas. Vilniaus jėgainę pasieks tik Vilniaus ir Utenos komunalinės atliekos po mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių.

9. Kas valdo kogeneracinių jėgainių Vilniuje ir Kaune projektus?

Vilniaus kogeneracinę jėgainę stato valstybės kapitalo energetikos įmonių grupė „Lietuvos energija“.

Kauno kogeneracinę jėgainę stato valstybės kapitalo energetikos įmonių grupė „Lietuvos energija“ (51 proc. akcijų) ir Suomijos valstybės valdoma energetikos bendrovė „Fortum Heat Lietuva“ (49 proc. akcijų). Taip pat akcininkų sutartyje numatyta galimybė iki 5 proc. įmonės akcijų ateityje perleisti Kauno miestui iš „Fortum Heat Lietuva“ turimų 49 proc. akcijų.

10. Koki atstumu nuo gyventojų statomos naujos kogeneracinės jėgainės?

Kauno kogeneracinė jėgainė: iki gyvenamųjų namų – apie 0,3 km atstumas.

Vilniaus kogeneracinė jėgainė: iki gyvenamųjų namų – apie 2 km atstumas.

Toks atstumas atitinka visus tarptautinius reikalavimus, o iš Europoje veikiančių beveik 500 jėgainių, daugiau kaip 80 proc. yra nutolusios vidutiniškai tik 3,25 km. nuo miestų centrų. Abi kogeneracinės jėgainės turės moderniausius ir efektyviausius dūmų valymo įrenginius, tad neigiamo poveikio gyventojų sveikatai nebus.

Žvelgiant į Europą, galima paminėti daug pavyzdžių, kur tokio tipo jėgainės veikia labai arti gyvenamųjų zonų: Austrijos sostinėje Vienoje 2–5 km. spinduliu nuo senamiesčio veikia 4 kur kas galingesnės atliekų deginimo jėgainės, o viena jų – „Spittelau“ jėgainė nuo gyventojų yra nutolusi vos apie 200 metrų. Tokios jėgainės veikia ir kituose Europos didmiesčiuose: Stokholme, Kopenhagoje, Helsinkyje ir t.t. Pavyzdžiui, pati naujausia, 2017 m. veiklą pradėjusi Kopenhagos atliekas naudojanti jėgainė „Copenhill“, kuri yra daugiau nei dukart galingesnė nei Vilniuje statoma jėgainė, yra vos už 250 m nuo daugiabučių pastatų.

Kogeneracinių jėgainių nauda Lietuvai

- ✓ Sumažės sąvartynai
- ✓ Pigesnė šiluma vilniečiams ir kauniečiams
- ✓ Didesnė Lietuvos energetinė nepriklausomybė – pasigaminsime savo elektros energijos ir mažiau importuosime gamtinių dujų

„Lietuvos energija“, UAB • www.le.lt • kogen@kogen.lt

2018 m. ruduo